

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Centralizuoto vidaus audito skyriaus
vedėjas Rolandas Pauža

Trijų linijų modelio taikymo patirtis viešajame sektoriuje

Rizikos valdymo vertinimas

- *Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas* įgalioja vidaus auditą:
 - vertinti **valdymą**,
 - vertinti **rizikos valdymą**,
 - vertinti **vidaus kontrolę**,
 - padėti įgyvendinti institucijos veiklos tikslus.
- Rizikos valdymas – rizikos veiksnių **nustatymas**, **analizė** ir **priemonių**, kurios mažintų neigiamą poveikį veiklai, **parinkimas**.

VJA vadovo vaidmuo

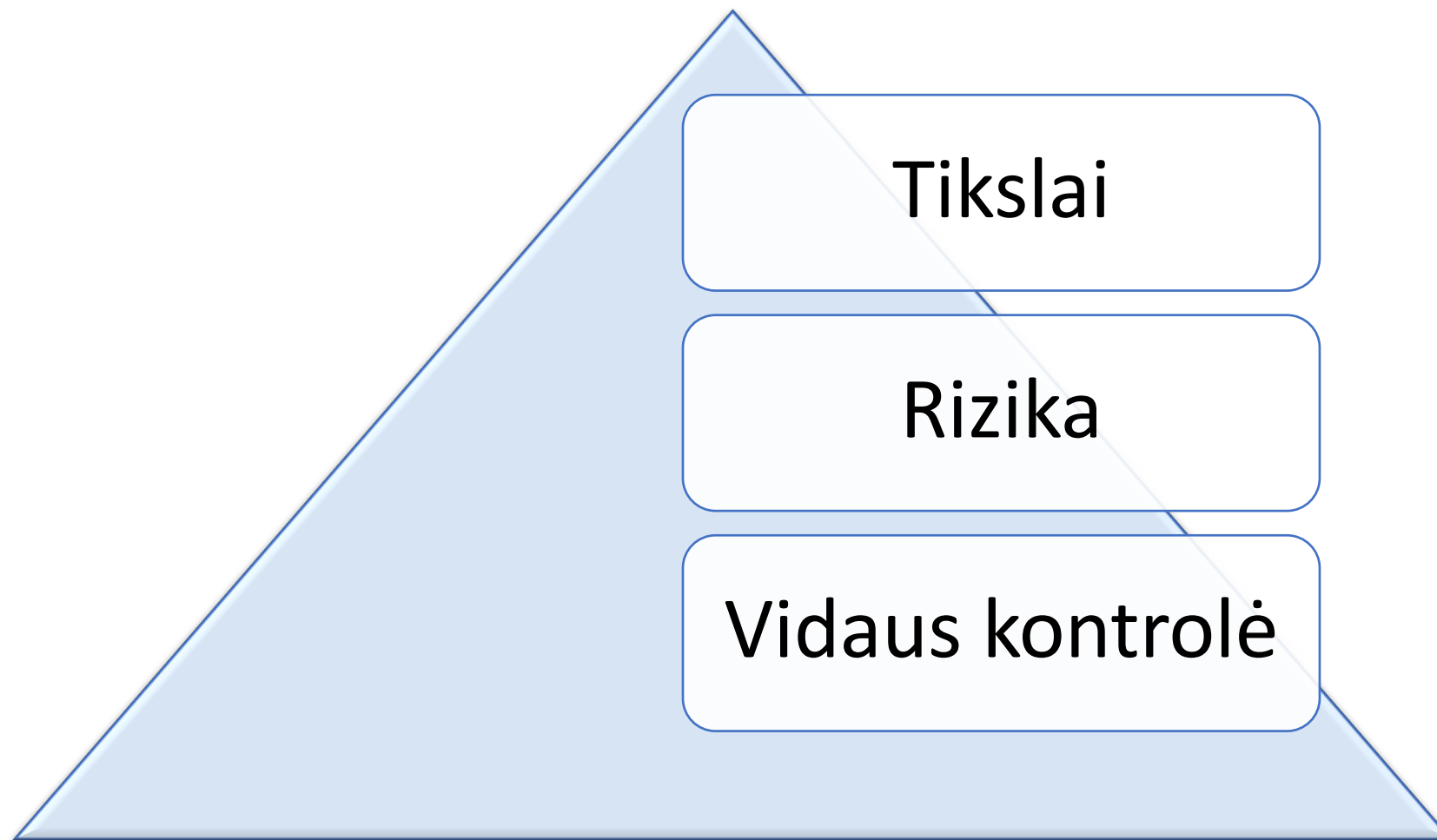
VJA vadovo vaidmuo valdant riziką:

- priima sprendimą valdyti riziką
- sukuria (struktūrą) sistemą, paskiria atsakingus asmenis, suteikia išteklius
- tvirtina rizikos valdymo planą
- vykdo stebėseną ir priima atskaitomybę.

3LOD (3LM) kaip FM rizikos valdymo žemėlapis

- Rizikos valdymo vertinimo tikslu FM vidaus audito skyrius padarė FM rizikos valdymo „nuotrauką“ („žemėlapią“). Tam puikiai tiko 3LOD.
- Pagal 3LOD modelį sudaryta FM rizikos valdymo schema su vaidmenimis ir atsakomybėmis buvo pristatyta ir paviėšinta FM šias tikslais:
 - plėtoti rizikos valdymo kultūrą,
 - padėti suvokti rizikos valdymo svarbą FM tikslų pasiekimui.

Kodēl valdome rizikā?

Rizikos valdymas FM pagal 3LOD (2019 m.)

FM rizikos valdymo sistema

- FM vyrauja decentralizuotas rizikos valdymas, t.y. rizika valdoma atskiruose struktūriniuose padaliniuose:
 - su pritaikyta metodologija,
 - veiklos sričiai būdingais rizikos veiksniais,
 - atskirais rizikos valdymo planais.
- FM vidaus audito skyrius atliko rizikos valdymo vidaus auditą ir rekomendavo diegti centralizuotą (sisteminį) rizikos valdymo procesą:
 - reikšmingos rizikos, įvertintos struktūriniuose padaliniuose (veikos srityse) svarstomos Rizikos valdymo komitete,
 - priimami centralizuoti sprendimai dėl jų valdymo.

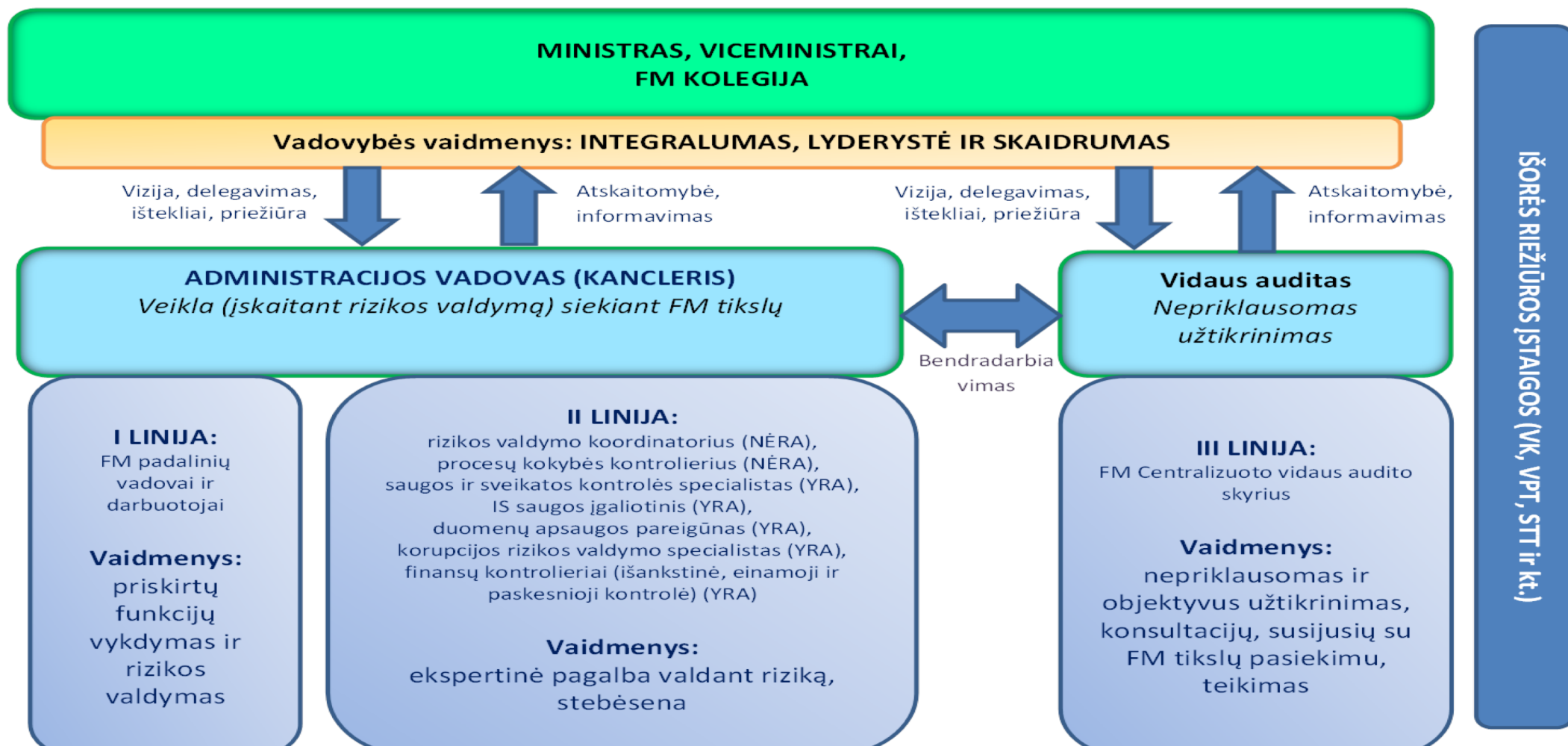
Sisteminio rizikos valdymo pridėtinė vertė:

- didina tikslų pasiekimo tikimybę;
- skatina aktyvų ir kokybišką valdymą;
- atskleidžia galimybes ir grėsmes;
- formuoja patikimą bazę sprendimams priimti ir planuoti;
- tobulina vidaus kontrolę;
- efektyviau paskirstyto išteklius, skirtus rizikai mažinti;
- gerina saugą, nuostolių (įskaitant reputacijos) prevenciją ir incidentų valdymą, reakciją į pokyčius.

Rizikos valdymas pagal atnaujintą Trijų linijų modelį

- 2020 m. Vidaus auditorių instituto (JAV) suburtai tarptautinei darbo grupei iš naujo įvertinus rizikos valdymo iššūkius bei paskelbus nauju pavadinimu pristatytą Trijų linijų modelį (3LM), FM vidaus audito skyrius atnaujino FM rizikos valdymo schemą.

Rizikos valdymas FM pagal 3LM (2020 m.)

FM rizikos valdymo analizės pasitelkiant 3 LM nauda:

- FM vadovybė ir darbuotojai buvo supažindinti su kiekvieno vaidmeniu ir atsakomybe rizikos valdymo procese.
- Akcentuota, kad FM tikslai ir rizikos valdymas tiesiogiai koreliuoja tarpusavy.
- 3LM modelis – gairės efektyvumui.
- Aiškiai įvardintos trūkstamos II-os linijos pareigybės.
- Iškomunikuota II-os linijos svarba ir nauda, kaip ekspertinė pagalba valdant rizikas.
- Iškomunikuota atnaujintu 3LM modeliu skleidžiama bendradarbiavimo vardan vertės kūrimo svarba FM tikslų pasiekimui tarp visų trijų linijų.
- Iškomunikuotas III-os linijos (vidaus audito) siekis būti matomu, aktyviu, prisidedančiu ir naudingu FM siekiant tikslų.

Vidaus audito tikslai pasitelkiant 3LM:

- Atitiktis VKVAĮ:
 - vertinti rizikos valdymą
 - Konsultuoti rizikos valdymo klausimais
- Stebėsena (atskiri vertinimai):
 - 3LM (kaip ir COSO ar COSO ERM) padeda ne tik kurti sistemą, bet ir ją įvertinti.
- Vertė:
 - BENDRADARBIAVIMAS su I ir II linija,
 - reguliarus veiklų KOORDINAVIMAS,
 - efektyvi KOMUNIKACIJA.

Patarimai viešajam sektoriui

1

- Trijų linijų modelis

2

- COSO ERM

3

- ISO 31000. Rizikos valdymas. Gairės
- ISO 27005. Informacijos saugumo rizikos valdymas.

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį